

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Tel. uredn. 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček, rač. št. 11.409

Sovkhozi

Načrt o demokratizaciji ruskega ustavnega in političnega življenja, o katerem smo svoječasno poročali, kaže umik na političnem področju, kjer je doslej absolutno vladalo načelo diktature proletariata in diktature vodilnih organov državne uprave. Vesti, ki prihajajo te dni iz Sovjetske Rusije pa kažejo, da se pripravlja umik tudi na torišču družbeno agrarne strukture sovjetske državne skupnosti.

Kakor znano obstojata v Sovjetski Rusiji dve obliki in dve vrsti poddržavljenih farm oziroma veleposestev. Prva oblika je takozvana državna farma oziroma državno veleposestvo, ki mu uprava po sovjetskem režimu imenovani in na mesto upravitelja postavljeni državni organ. So to takozvani sovkhozi. Na teh farmah in veleposestvih delajo poljedelski delavci, ki jih država plačuje za delo, ki ga vršijo. So to plačani delavci, kakor so n. pr. pri nas delavci, ki za gotovo mezdno in plačo delajo po tvornicah in drugih obratih, torej nekakšni kmetje proletarci, ki so napram zemlji v istem odnosu kakor industrijski delavci napram tvornici. Namen sovkhozov je bil, da se v teh poljedelcih proletarcih goji in utrjuje zavest eksistenčnega pripadnosti k poddržavljeni zemlji. To poljedelstvo proletarstvo naj bi bilo zakoreninjeno tako v materialnem kakor tudi v duhovnem in miselnem oziru ter naj bi v teku razvoja zagotovo številčno premoč delavskega stanu. Poseben sistem vzgoje naj bi v njih privabljal zavest in pones poklicnega dela, ki jih družijo z to poddržavljeno veleposestjo.

Druga vrsta in oblika skupne posesti pa je takozvana kolektivna farma (kolkhozi). Na čelu uprave teh kolektivnih farm je odbor, ki si ga izvolijo sami člani dotične farme. Upravnik in odborniki razdeljujejo pridelke med pripadnike te kolektivne veleposesti šele potem, ko so izročili državnim organom določeno množico pridelkov. Bistvena razlika v stroju teh kolkhozov napram sovkhozom je potemtakem v tem, da so kolkhozom pridržane možnosti samouprave v vodstvu in upravljanju teh kolektivnih veleposestev. Dejansko pa odloča seveda tudi pri teh kolkhozih volja sovjetskega režima.

Rezultati teh agrarnih eksperimentov pa so v teku zadnjih let nedvomno izkazali, da delajo kmetje in poljedelci z veliko večjo ljubeznijo in vnemo na kolektivnih farmah, to je kolkhozih, kakor pa na državnih veleposestvih, ali sovkhozih. Stalinov režim pa je iz tega dejstva izvajal posledice tako, da se na obzorju sovjetske agrarne politike pojavljajo nekateri korekturi in reforme.

Pričetkom oktobra se je namreč kar iznenada pričela stopnjena izvajati likvidacija sovkhozov. Doslej je bilo likvidiranih teh državnih farm v skupni izmeri 4 milijonov hektarjev zemlje, ki so se porazdelili med poedine kolektivne farme, to je kolkhoze. Likvidacija teh kolkhozov so zaenkrat izvedli v Sibiriji, na Kavkazu in na Ukrajini. Po informacijah naj bi v teku sledečih mesecev sledila likvidacija sovkhozov tudi v drugih predelih sovjetske Rusije.

V skrajno levičarskih sovjetskih skupinah vzbuja likvidacija sovkhozov nemalo razburjenje in se čujejo proti Stalinu očitki, da se oddaljuje od onih smeri, na katerih naj bi se razvijala sovjetska država in v smislu katerih so tvorili sovkhozi temelj eksperimentom za

Umik Belgije v izolacijo in neodvisnost

BRUSELJ, 16. oktobra. Havas poroča: Tekom seje ministrskega sveta je imel kralj Leopold velik govor, ki pomeni globoko spremembo v belgijski politiki in mednarodnem položaju. V tem govoru je kralj Leopold utemeljeval, zakaj je potrebna ojačitev belgijske vojske. Belgijska vlada se več kakor leto dni bavi z okrepitevijo belgijskega vojaškega stanja. Vzrok temu so zlasti ponovna oborožitev Nemčije, spremembe v metodah vojskovanja pod vplivom tehničnega napredka, okupacija Polonije, rahljanje mednarodne sigurnosti. Radi tega smo odločeni, da ne pripravljamo več zmagovalne vojne s pomočjo kakšne koalicije, ampak da preprečimo vojno na naši zemlji. Naš zemljepisni položaj nam narekuje, da vzdržujemo takšen vojaški aparat, ki bo lahko kogarkoli odvrnil od tega, da bi preko naše zemlje vpadel v drugo državo. Radi tega se morajo vse naše obveze napram drugim ravnati po tem našem načelu in ne smejo iti preko tega. Vsaka enostranska politika slabi naš zunanji položaj ter povzroča nesoglasja v notranjosti. Naša zunanja politika mora torej iti za tem, da postavi Belgijo izven vseh sporov s sosedi, kakor to odgovarja belgijskemu narodnemu idealu. Pri tem je navajal kralj Leopold primer Nizozemske in Švice, o čemer naj razmišljajo zlasti oni, ki dvomijo o tem, da bi bila dobra takšna nova belgijska zunanja politika. Vsaka zveza, tudi samo defenzivna, bi nas ne privedla do cilja in če bi bila pomoč zaveznika še tako velika, bi vendarle koristila šele potem, ko bi napadalec že izvršil svoj udar. Radi tega mora Belgija misliti predvsem na obrambni sistem, ki bo dovolj močan, da brani Belgijo od vseh strani.

ŽENEVA, 16. oktobra. V tujakšnih krogih se komentira položaj po proklamaciji kralja Leopolda III. tako, da je načelo kolektivne varnosti popolnoma propadlo in da s tem propada tudi locarna pogodba ter vojaška pogodba med Francijo in Belgijo. Z druge strani pa sumijo v ozadju angleško politiko, ki hoče dati Nemčiji neko koncesijo, za katero naj bi Nemčija kot protislugo sodelovala pri sklenitvi zapadnoevropskega pakta v smislu angleškega predloga. S treffe strani zopet se naglašja, da nista bila o tem informirani niti Francija in niti Anglija ter opozarjajo na koincidenco belgijske odločitve in nemškega odklonilnega odgovora glede sodelovanja pri ustvarjanju novega Locarna. V nekaterih krogih tolmačijo manifest tudi tako, da pomeni nova belgijska politika ukinitve francosko belgijskega generalštabnega sporazuma, četudi naglašajo dobro informirani krogi, da ni kralj izrekel besede »nevarnosti«. Kot predgovor kraljevemu manifestu smatrajo znani govor novega socialističnega ministra zunanjih zadev v drugi Van Zeelandovi vladi g. Spacka, ki ga je imel dne 20. julija in v katerem je izjavil: »Nočem druge politike kakor je politika ekskluzivno v interesu Belgije!« Iz teh besed so že tedaj nekateri politični krogi sklepali, da bo nova politika Belgije politika izolacije in politika neodvisnosti in politika z geslom »proč od vseh paktov«. Iz Pariza se doznava, da se tamkaj smatra govor belgijskega kralja kot operetni udar, četudi je v Parizu radi tega zelo veliko razburjenje, ker izgubi francosko angleški vojaški sporazum brez Belgije vsak smisel.

V Kalabriji umirajo ljudje od lakote

ZADER, 16. oktobra. Po vesteh, ki prihajajo iz Italije, je nastalo tamkaj veliko pomanjkanje hrane in prihajajo tudi informacije o lakoti v južnih in vzhodnih italijanskih pokrajinah. V nekaterih krajih Kalabrije v okolici Taranta so imeli že več smrtnih slučajev radi lakote. Takšnega pomanjkanja hrane ne pomni niti iz dobe svetovne vojne. Pomanjkanje se čuti celo v onih proizvodih, ki jih Italija ima sama doma, predvsem v rižu, fižolu in zelenjavi. Trgovine, ki so pod kontrolo

oblasti, ne smejo več prodati kakor samo 250 g riža, 250 g graha ali 250 g krompirja na dan na osebo. Še težje je z mesom, mlekom, sirom in jajci. Vsem tem predmetom so narasle cene v zadnjih mesecih za 200%. Četudi imajo oblasti navodila, da preprečujejo dvigovanje cen, so vendar brez vsake moči napram realnosti življenja. Sedaj se šele čutijo posledice neumestnega sklepa fašistične vlade, da je prepovedala uvoz hrane v Italijo.

Emanuel III.: „Cesar fašističnega imperija“

Mussolini: „Veliki kancelar ital. cesarstva“

RIM, 16. oktobra. Ob priliki 15. obletnice pohoda na Rim bo proglašena nova italijanska ustava. Ob tej priliki bo Viktor Emanuel III. (o teh spremembah je naš list pred dnevi že poročal; op. ur.) proglašen za cesarja fašističnega imperija. Z novo ustavo se bosta reformirala senat in zbornice in duhu fašističnega korporativnega parlamenta. Tudi bodo pov-

darjene funkcije velikega fašističnega sveta. Položaj predsednika vlade Mussolinija kot vodje fašistične Italije bo še močnejše preciziran, tako da bo Mussolini iznad vse državne in režimske hierarhije, tako da ne bo odgovarjal za svojo politiko niti vladi, niti parlamentu, niti velikemu fašističnemu svetu. Njegov položaj se bo z novo ustavo sank-

socializacijo ruskih vasi. Dočim so v smislu prvotnih zamislov bili kolkhozi zamišljeni kot prehodna kolektivna agrarna oblika, ki naj bi po likvidaciji prešla v sovkhoze, se je sedaj zgodilo ravno obratno: kolkhozi požirajo sovkhoze. Niso še povsem jasne dalekosežne po-

sledice nove sovjetske agrarne politike. Stalinov režim hoče očividno s popuščanjem zbuditi v kmetijskih masah večje veselje do dela na veleposestvih, ki jih po izvoljenem vodstvu upravljajo v samoupravi. Vprašanje pa je, če se bodo ti cilji mogli doseči. Čujejo se namreč tudi

cioniral tako, da postanejo njegove prenegative vrhovni zakon Italije. Na podlagi nove ustave bo Mussolini prevzel naziv velikega kancelarja italijanskega cesarstva. Predsednik vlade bo postal sedanji zunanji minister in Mussolinijev zet grof Ciano, vojni minister pa sedanji guverner Tripolisa maršal Balbo. Položaj prefektov v vseh italijanskih pokrajinah se bo izenačil položaju pokrajinskega tajnika fašistične stranke in bo odslej položaj prefekta in tajnika fašistične stranke zavzemala samo ena oseba.

Razne vesti

TRŽAŠKI ŠKOF DR. FOGAR POJDE V RIM.

Tržaškemu škofu dr. Fogarju, ki ga je kakor znano, papež odstavil z mesta tržaškega škofa, je premeščen v Rim, kjer mu bodo baje dodelili reko važno mesto.

ZAGREBSKI NADŠKOF KOADJUTOR V BEOGRADU.

Te dni se mudi v Beogradu zagrebški nadškof koadjutor dr. Stepinac, ki je bil med drugim v avdienci pri knezu namestniku Pavlu in ki je imel razgovore tudi z nekaterimi ministri.

V BEOGRADU 11.000 ŽIDOV.

Kakor imajo zagrebški Židje svoj list »Židov«, tako so tudi beograjski Židje osnovali svoje glasilo »Beograjske Jevrejske Novine«. Kakor zagrebški, tako je tudi beograjski židovski organ tednik. Urejuje ga Žiga Fellner. V prvi številki je za splošnost malo zanimivega. Interesantni so samo podatki o številu židovskega prebivalstva v Jugoslaviji. Po teh podatkih, ki so gotovo točni, živi v Jugoslaviji 71.570 Židov. Porazdele se na večja mesta takole: v Beogradu jih živi 11.100, v Zagrebu 9500, v Sarajevu 9320, v Subotici 4270, v Novem Sadu 3698, v Osijeku 3220, v Petrogradu 1516, v Somboru 1332, v Varaždinu 1000 in v Senti 1000, skupaj jih v teh mestih živi okroglo 46.000. Ostali so razkropljeni po drugih manjših mestih, trgih in vaseh, po večini v dunavski in savski banovini. Najmanj Židov je v dravski banovini — nekaj nad 1000. V Ljubljani pa ne doseže njih število niti enega stotaka. Pripomniti pa je treba, da je bilo leta 1910, v slovenskih krajih samo 167 Židov. Uvaževati pa je treba, da je bilo takrat Prekmurje, ki ima okrog 1000 Židov, pod Madžarsko. Število Židov v slovenskih krajih se torej ni znatno pomnožilo.

DR. MAČEK IZDAJA NOVO GLASILO.

Trenja v Mačkovi okolici so najbolj razvidna iz okrožnice, ki jo je dr. Maček poslal vsem narodnim zastopnikom ter predsednikom njegovih organizacij, v kateri jim naznanja, da naj zbirajo naročnike za novi tednik »Seljaški dom«, katerega lastnik in izdajatelj bo dr. Vladko Maček, glavni in odgovorni urednik pa Jakov Jelašič. Stvar je tem zanimivejša, ker ni prav dolgo od tega, ko je pričel izhajati »Hrvatski dnevnik« kot dr. Mačkov organ, od katerega pa že sedaj po nekaj mesecih odteguje dr. Maček svojo protektorsko roko.

informacije, ki pravijo, da naj bi v teku sledečih let sledila likvidacija sovkhozov tudi likvidacija kolkhozov. Navedenih informacij ni mogoče trenutno še kontrolirati; vsekakor pa bi njihova resničnost pomenila brodolom sovjetske agrarne politike.

Za razgovor in v amedak španske revolucije

Karlisti, falangisti, alfonzisti . . .

Precej zanimive in poučne so informacije, ki segajo v ozadje španske državljanske vojne in pester sestave vstaških formacij.

V vstaških vojnijskih formacijah so glavni činitelji takozv. karlisti in falangisti mladega Primo de Rive, katerega usoda je do danes še nepojasnjena. Po nekaterih vestih so ga baje miličniki že ustrelili, po drugih verzijah pa je mladi Primo de Rivera še živ in je skrit nekje v Madridu.

Karlisti proti republiki in proti Alfonzu III.

Karlisti so poseben pojav v Španiji in ne naletijo na sličen pojav nikjer na svetu. Glavna sila karlistov je zbrana v Navarri. Karlisti so najhujši zagovorniki španskega legitimizma. Oni ne priznavajo ženskega nasledstva po Ferdinandu VII., katerega potomec je tudi bivši kralj Alfonso XIII. Radi tega so istotako proti vsaki liberalno demokratični vladavini in zahtevajo korporacijsko predstavništvo, ki naj pa brezpogojno spoštuje verske in cerkvene tradicije. — Obenem zahtevajo tudi, da mora biti glava države istočasno tudi glavni činitelj v javno političnem življenju, ne samo pa individuum, kakršni so bili dosedaj španski kralji. Vrhovni šef vseh španskih karlistov je princ Xavier iz rodbine Bourbon - Parme, brat bivše cesarice Zite. V Španiji pa stoji na čelu karlistov don Manuel Falconde. On je še pred desetimi dnevi zastopal kot navdušen karlist 86 letnega princa Carlosa Bourbonskega, ki je umrl te dni na Dunaju ob priliki neke avtomobilske nesreče. Karlisti so torej za avtoritativno monarhijo. Mirno lahko trdimo, da je general Franco odklonil sprejeti naslov državnega poglavarja in to samo radi tega, da bi s tem ne ranil velike občutljivosti karlistov, ki bi morda v tem koraku videli namen nacionalne junte, onemogočiti vzpostavitev monarhije.

Alfonzisti za Alfonza XIII. in proti republiki

Ostane torej še odprto vprašanje, kako se bodo sporazumeli karlisti in alfonzisti (pristaši Alfonza XIII.), če pride do zopetne vzpostavitve monarhične oblike španske vladavine. Istotako je tudi negotovo, kakšno stališče bodo zavzeli karlisti v slučaju, da nova Španija, ki se bo rodila iz sedanje državljanske vojne, ne bi bila monarhija.

Falangisti proti monarhiji, za fašizem

Falangisti so po številu mnogo pomembnejši nego karlisti in se je njihovo število računalo že pred vstajo na 200.000 organiziranih članov. Njih vodja je mladi Primo de Rivera. Splošna go-

vorica današnje Španije je, da je ubiti monarhistični prvak Calvo Sotelo, katerega smrt je bila neposredni vzrok današnje vstaje, računal v prvi vrsti na falangiste, da bodo edini sposobni, da stržijo špansko ljudsko fronto. Program, ki ga zagovarjajo falangisti, naj bi bil neke vrste kopija italijanskega fašizma in to z malimi spremembami, ki jih narekujejo razne okoliščine in razmere v Španiji. V pogledu zopetne vzpostavitve monarhije zavzemajo falangisti odklonilno stališče.

Po njihovem načrtu naj bo nova Španija država, ki naj ima samo enega pred-

stavnika in to po vzorcu današnje nacionalno-socialistične Nemčije. Zdi se, da je večina generalov, ki so pristaši nacionalne junte, istega mišljenja kakor falangisti. Najvažnejši činitelji in predstavniki nacionalne junte niso navdušeni za event. povratek Alfonza XIII. ali kateregakoli njegovega naslednika.

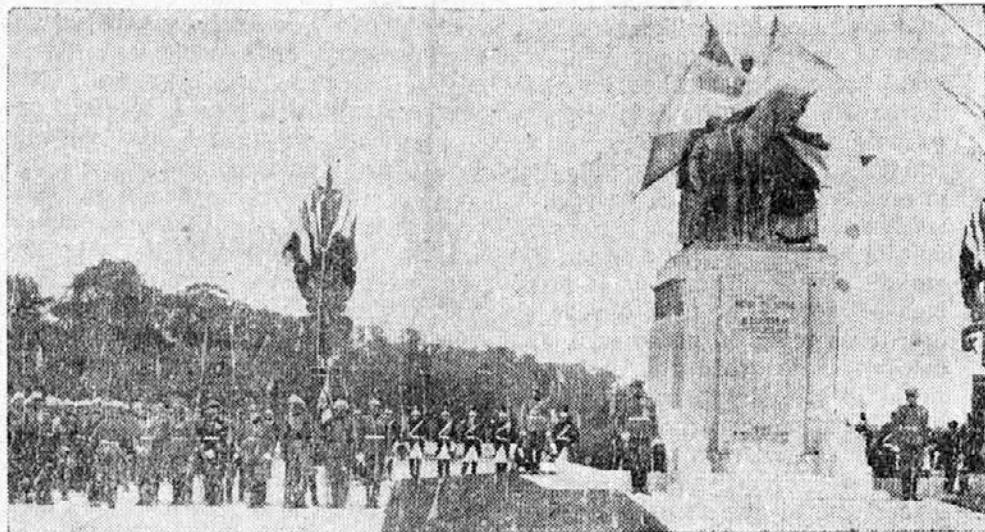
In kaj hoče generalska junta, ki je strmoglavila Alfonza XIII.?

Kako vendar? Saj so baš ti španski generali prisilili Alfonza XIII., da je mo-

ral zapustiti Španijo. Iz pisanja pariške revije »Revue de Paris« posnemamo, da so najbrže vsi španski generali prestopili že leta 1925 v prostozidarsko ložo in da so že leta 1929 ustanovili vojaško prostozidarsko zvezo, ki si je nadela nalogo, čimprej prisiliti kralja Alfonza XIII., da se odpove prestolu in da se po njegovem odhodu proglasi republika.

Kakor nam je zgodovina pokazala, je tudi ta zarota uspela, kar gre na rovaš sodelovanju brezdvomno vseh španskih generalov in madridskega Atheneuma, kjer so se zbirali vsi svobodomisleci in nasprotniki monarhije.

Ne pozabi naročnine!

Spomenik kralju Petru Osvoboditelju in kralju Aleksandru Ujedinitelju v Parizu pred odkritjem.

Francoski zunanji minister Delbos ob prihodu na lyonski kolodvor.

Spomnite se CMD!

Ali lahko vplivamo na sanje?

Henri Quatre je večkrat sanjal o mačkah. Naslednjega jutra ga živ krst ne bi mogel pripraviti do tega, da bi se lotil kakšnega državnega posla. Ob takih dnevih se je rajši podal na lov ali pa je javil, da je bolan.

Razlaganje sanj je stroka zase. »Sen je pribežališče zasledovanih in preganjenih duš«, meni Sigmund Freud, »skrivališče prepovedanih želja, ki s svojo kipečo silo zastrupljajo misli in čustva.« V usodnih trenutkih pa lahko na razburljivih sanjskih prividih opazimo tudi nasprotni učinek, da namreč sanje nepričakovano osvetlijo cilj, misli pa bistrijo in jim dajo poleta.

»Kadar si nikakor ne morem pomagati iz zagate«, pravi pesnik in dramatik Ferdinand von Saar, »takrat premislim zvečer, preden zaspim, prav iskreno in glo-

boko vse, kar mi dela skrbi. Pogosto se zgodi tako, kakor da bi medtem, ko trdno spim, vse skupaj pregnetel in predelal neviden stroj, ki mi zjutraj ponudi ličen izdelek v obliki rešilnega domisleka.«

Učenjaki menijo, da so nastale sanje v oni pradobi, ko so naši predniki spali še v drevesnih krošnjah in vrhovih in jih je celo v spanju vznemirjal strah pred sovražnimi napadi. Del njihove zavesti je moral biti torej vedno na straži. Samo oni, ki je tudi v spanju čutil in zaznaval bližino roparskih zverj, se je lahko pravčasno rešil. To sposobnost, ki se je izražala v tem, da je človek tudi v spanju zaznaval z napeto nemirnimi živci in čuti, so naši predniki od svojih staršev naravnost podedovali in so jo svojim potomcem zapuščali kot dedščino. Tako si je mogoče razlagati, da kakšen vonj, okus ali celo samo neudobna telesna lega lahko vpliva na sanje. Domišljija pa te čutne dražljaje le delno okrinka in jim potem dodeli vloge na odru naših sanj. Zvone iz bližnjega cerkvenega stolpa se pre-

obrazi v signal na parniku, ki kliče k odhodu, k zbujenju. Prvi ropot jutranjega cestnega prometa lahko zaigra vlogo stroja, ki moti sanjajočega človeka v pomenu . . .

Tudi v spanju so odprti oziroma dostopni zunanjemu svetu in dogajanju vsi čuti, samo oči so zaprte. Vendar pa tudi te dojemajo na posebno občutljiv način. Kako nemirni postanejo ljudje, če se jim v spanju približa luč! Marsikoga bo nenadna svetloba v sobi zbudila prej kakor še tako močan ropot. Grozljivo neprijetno se izraža svetlobna dražljivost zaprtih sanjskih oči pri mesečnikih. Kakor zapečuje čarodejna, blede mesečina svoje žrte k skrivnostnim potovanjem in plezalnim vajam, tako se lahko tudi sicer celo rahli dojmi, ropoti in vonji vtihotapijo v sanje, ne da bi jih prekinili. Če pokličemo mesečnika, se zbudi, ker je sanjski čar pretrgan. Če pa poskusimo z rahlo glasbo ali če ga vabimo z duhtečimi cvetkami, lahko do neke stopnje vplivamo na njegovo voljo, kakor je to preskusil Justin

namenjeno. Le Slovenija naj ostane prazna?«

BARJAKOVANJE . . .

»Hrvatska Istina« piše: Zavedni Hrvati so se barjakovanja (nošenja in razobešanja zastav ali barjakov) s stokrat prežvekanimi frazami naveličali. Narod vidi, da mu govorniki že 18 let govore eno in isto, a vse frazerske abstrakcije in zdravice hrvatski prošlosti in bodočnosti ob spremljanju rodoljubnih davorij so mu zoprne, ker mu niso ničesar prinesle razen ostrih ukazov oblasti. Hrvatski narod komaj čaka, da bi hrvatska gospoda enkrat posegla v socialno področje. Brez svobodne Hrvatske se lahko dvigne hižena naših kmetijskih domov, brez svobodne Hrvatske se lahko nauče naše kume, da si umijejo roke, predno sežejo v testo, brez svobodne Hrvatske se lahko pospeši racionalno gospodarstvo, brez svobodne Hrvatske se lahko prežene pošast bele kuge, brez svobodne Hrvatske se lahko vzgoje naše vasi, da jim postanejo lepe knjige življenjska potreba, brez svobodne Hrvatske je mogoče iz naših vasi izgnati prostaške kletve, lahko se snujejo zadrage in končno je mogoče brez svobodne Hrvatske preroditi našo vas v kulturnem, socialnem in gospodarskem oziru. In ravno pojavlja se reakcija na barjakovanje. V romantiki zborovanj je slišati stransko disonanco: pritajen krik ozlovoljenega naroda. Naroda ne zanima več zastava, njega zanima vprašanje kruha, vprašanje davkov in dolgov! Dovolj je kričanja in vpitja!«

Tako smelih in »krivoverskih« besed že dolgo nismo čitali v kakem hrvatskem listu. To bo sedaj zašumelo . . .

Raztreseni profesor: (dobi v žepu svojega telovnika pismo, ki ga je bil napisal že pred dvema mesecema). Pomislite, to je res nesramnost. Že pred dvema mesecema sem napisal to pismo in še vedno ni bilo dostavljeno. Pošta pa taka, da se Bogu smili . . .

Prvi: Prihodnji mesec grem v Rim. Pri tej priliki moram obiskati tudi sikstinsko kapelo, o kateri toliko pripovedujejo.

Drugi: V katerem baru pa igra ta kapela? . . .

Kerner. Med snom in beđenjem mora biti torej neka tenka vmesna plast zavesti. Kjer se prvine zunanjega in notranjega sveta shajajo in se med seboj preobrazujejo in prepajajo. To stanje je torej nekak most med svetovi, ki se na prvi pogled zdijo tako nezdružljivi. S previdnim vplivanjem lahko sanje, posebno mučne sanje, prekinemo, ne da bi dotičnega človeka zbudili. Stari zdravniški spisi poročajo, da je osební zdravnik sultana Solimana s pomočjo jedi in napojev vodil in določal njegove sanje kakor je hotel.

Kar se receptov tiče, seveda ni vse tako preprosto, kakor je menil ta sultanov osební zdravnik. Vendar pa ima v sanjskem dogajanju veliko in važno vlogo podobda, kakor jo ima na primer tudi v umetniškem udejstvovanju, kojemu je napeta domišljija sanjskega sveta v marsičem podobna. Mirno torej lahko trdimo, da naša zdrava volja lahko dobrodejne sanjske vplive jači in pospešuje, škodljive in nevarne pa pobija, če uporablja pravilna in učinkovita sredstva.

Mariborske in okoliške novice

† **Lojze Ivančič.** Na Meljski cesti 12 je umrl v najlepši moški dobi 46 let znani in obče priljubljeni mariborski kavarnar Lojze Ivančič. Nenadna bolezen ga je priklenila na bolniško posteljo, s katere se ni več dvignil. Rajnki je bil radi svoje prijaznosti in ustrežljivosti sila priljubljen kavarnar. Doma je bil iz Deskelj pri Gorici ter je bil vse dni svojega življenja nacionalno zaveden in kremenit značaj. Vsi, ki so ga poznali, ga bodo ohranili v trajnem, častnem spominu. Žalujemo naše iskreno sočutje!

Krasno uspel večer vrlih Jadranašev. V nedeljo, dne 11. t. m. so v Narodnem domu priredili vedno veselo žvrgoleči Jadranaški trgatveno veselico, ki je v zahvalo za njih neumorno delo na nacionalnem in kulturnem polju nad vse zadovoljivo uspela. Dvorana je bila nabito polna. V njej smo imeli čast videti mnoge odličnike našega Maribora, kar je v ponoven dokaz Jadranu, da ga Mariborčani ljubijo. Saj vendar ni čuda: kolikokrat se je Jadran odzval povabilu za razne manifestacijske prireditve in s svojim petjem širil nacionalno zavest in ljubezen do ljubljene domovine. Tudi topot je zapel par pesmic. S svojim krasnim petjem so dali užitek vsem posetnikom veseličice, tako da je zavladalo prav pristržno družabno veselje. Prav prijetno nas je presenetil novo ustanovljeni ženski odsek, ki ga vodi soproga neumornega pevovodje moškega odseka ga. Vrabčeva. Upamo, da se bo tudi ta odsek dvignil do iste umetniške višine, na kateri je moški zbor. Petju je sledila komedija — enodejanka »Roka Roka«, kjer se je zopet pokazalo, da niso Jadranaši samo petci, ampak tudi izborni igralci. Napovedi, ampak tudi režijo novodošlega rojaka g. Šteharja ter so jako dobro rešili svoje vloge. — Po igrici se je razvila zabava s skrivajnim trganjem grozdja, pri katerem se je marsikdo opeknel in spoznal sodnikovo strogost. Zabava je trajala do jutra in prepirani smo, da se bomo tudi ob drugi priliki odzvali še v večjem številu povabilu naših pridnih Jadranašev. Kakor doznavamo, bo »Jadran« zaključil bilanco svojega društvenega dela z umetniško akademijo v Narodnem gledališču.

Grob pri grobu. V splošni bolnišnici je izdihnil slikarski mojster Ambrožič Franc v starosti 41 let. Istotam je umrl 68letni posestnik Štamfel Avgust iz Limbuša. Žalujemo preostalim naše globoko sočutje!

Stare mariborske korenine legajo v grob. Umrl je v Viktor Parmovi ulici 21 bivši trgovec Martin Sekulič v častitljivi starosti 86 let. Žalujemo naše toplo sočutje!

Himen! V zadnjem času so se v Mariboru poročili: Peter Kenda, davčni uradnik v Kamniku, in Julijana Čas, šivilja, Gosposvetska cesta 14. — Vincencij Harc, nočni čuvaj, in Marija Jurič, delavka, Košaki 65. — Franc Matjašič, sedlarski mojster, in Marija Bombek, zasebnica, Mlinska ulica 40. — Franc Fišer, železniški zvičnik, in Milena Rasberger, poštna uradnica, Aškerčeva ulica 3. — Ludvik Kos, strugar državnih železnic, Linhartova ulica 14, in Pavlina Hadner, natakarka, Radvanje. — Maks Skerbiš, tapetniški pomočnik, Pobrežje, in Marija Bošnjak, Pobrežje. Bilo srečno!

Zveza delavskih pevskih, umetniških in glasb. društev, Zagreb, podzveza Maribor bo priredila v soboto, dne 17. oktobra 1936 ob 20. (8.) uri v dvorani »Union« svoj prvi **Veliki koncert.** Sodeluje 5 pevskih in 2 muz. društev. Posetite to kulturno prireditev polnoštevilno!

Za mariborski spomenik Kralju Ujedinjenju je poklonila tvrdka Karl Thoma, tvornica svilenih izdelkov v Mariboru, znesek Din 5000.—. Spomeniški odbor izreka tvrdki za naklonitev iskreno zahvalo z željo, da bi tudi druga podjetja, v kolikor tega še niso storila, na primeren način prispevala za spomenik.

Kolesarski klub tekstilnih delavcev v Mariboru vabi člane in ostalo občinstvo na veliko vinsko trgatvo, ki bo v nedeljo 18. t. m. ob 15. uri v gostilni Mraz, preje Stumpf, v Studenci. Pester in zanimiv spored! Vstop prost!

Kino

Kino Union. Do vključno petka radi montaže nove zvočne aparature Western Electric kino zaprt. V soboto »Pod srečno zvezdo«. Jan Kiepara!

Gledališki odsek Sokola Ruše vprižori v nedeljo 18. oktobra ob 20. uri Frankovo veseligr v treh dejanjih »Vihar v kozarcu«. V ulogi branjeve gospe Škorec gostuje gospa Štefa Dragutinovičeva, ki je v tej vlogi proslavila lani na mariborskem odru 35letnico svojega odrskega delovanja. Ruški igralci upajo, da bodo Rušani in okoličani do zadnjega kotička napolnili dvorano ter jim s tem dali novih spodbud za njih požrtvovalno delo.

Nočno lekarniško službo imata ta teden Savostova in Vidmarjeva lekarna.

Vlomilska smola. Včeraj okoli 4. ure popoldne sta skušala dva zlikovca vlomiti v stanovanje mestnega svetnika Henrika Sabotyja v Krekovi ulici 14. Imela pa sta smolo, ker sta bila g. Saboty ter njegov podnajemnik dr. Kunej doma. Ko sta odprla vrata z vetrihom in zagledala pred seboj g. Sabotyja, sta se podala v beg. Prišel se je razburljiv lov za zlikovcema, ki ju sedaj išče policija.

Mešetar — goljuf. K nekemu mariborskemu mesarju je prišel včeraj popoldne okrog 3. ure mešetar F. G. ter ponudil mesarju v nakup kravo. Pogajanja pa so se razbila in mesar je odšel. Okoli 4. ure pa je prišel mešetar k mesarjevi materi, ki ji je dejal, naj mu da 1000 dinarjev na račun krave, ki jo je kupil njen sin od njega. Ker je mati videla, kako sta se sin in mešetar pogajala, je mislila, da je njen sin zares kupil kravo, ter izročila mešetaru 1000 dinarjev. Ko pa je sin proti večeru prišel domov, ni ničesar vedel povedati o kakšni kupčiji. Jasno je bilo, da je mesarjeva mati nasledla goljufu. Zadevo ima sedaj v rokah policija, ki skuša prebrisanega mešetarja izslediti.

Obsojeni razpečevalci ponarejenih kovancev. Mali kazenski senat mariborskega okrožnega sodišča je danes dopoldne obsodil 24letnega delavca Antona Cafuto iz Spodnje Korene na 7 mesecev in 15 dni strogega zaporu, na plačilo 500 dinarjev in na izgubo častnih državljan-skih pravic, ker je dne 26. julija t. l. pri Sv. Martinu pri Vurbergu skušal spraviti v promet 20-dinarske ponarejene kovan-ce. Ko so ga orožniki aretirali, pa jim je ponujal 30 dinarjev, če ga izpustijo ter ga ne prijavijo...

Kako poceni in dobro živeti... Brezposelni tapetniški pomočnik, 24letni Alojz Milavec, doma v okolici Ptujja, je prišel na originalno idejo, kako bi se poceni preživil. Meseca avgusta t. l. si je našel pri neki stranki v Mlinski ulici lepo sobo, naročil si je dobro in obilno hrano ter tako lepo živel osem dni. Ko ga je gospodinja terjala za denar, se je vedno izgovarjal, češ da še ni dobil plače in da je uradnik v neki tukajšnji tekstilni tvornici. Ko je »uradnik« tako 14 dni lepo živel, je nekega dne izginil. Tako je Milavec, ki se je izdajal pod napačnim imenom, dva meseca lepo in poceni živel, kar je napravil tudi pri drugih strankah. Naposled pa ga je vendarle policija dobila v svoje roke. Danes dopoldne je bil epilog teh pustolovščin pred malim kazenskim senatom, ki ga je obsodil na 4 mesece strogega zaporu ter na izgon iz Maribora in okolice za dobo treh let.

Računi z lahkovernostjo in neprevldnostjo. K neki stranki v Kopaljski ulici je prišel včeraj dopoldne neki trgovski potnik, in je ponujal v nakup »pristno angleško blago«. Stranki se je blago zelo dopadlo ter sta se pogodila za ceno 700 dinarjev. Nato je potnik odšel ter popoldne prinesel »angleško blago«, naker mu je stranka izročila 700 dinarjev. Ko pa je stranka po potnikovem odhodu ponovno pregledala kupljeno blago, je morala ugotoviti, da je kupila manjvredno, slabo blago, ki je bilo samo slično onemu, ki ga je potnik dopoldne pokazal. Zadevo je stranka prijavila policiji, ki sedaj poizveduje za potnikom. Na policiji pa se je danes dopoldne zglasila še neka druga stranka, ki je prav tako nasledla potniku s »pristnim angleškim blagom«.

Zadnje telefonične vesti

Črna gora in Albanija pod vodo

PODGORICA, 16. oktobra. Toplejše vreme zadnjih dni je povzročilo tavanje snega in naraščanje voda, ki so prestopile bregove in preplavile prostrane pokrajine. V okolici Podgorice je osem vasi popolnoma odrezanih od zunanjega sveta. Visoko vodovje povzroča velike motnje v prometu in je doslej povzročilo veliko škodo. O sličnih poplavih poročajo tudi iz sosednje Albanije.

Bombe iz zraka in topovskih žrel na Madrid

PARIZ, 16. oktobra. Radijska postaja Sevilla je sporočila danes zjutraj, da so preteklo noč dobile čete generalov Mole in Franca povelje za splošen koncentrični napad na Madrid. V ranih jutranjih urah je sledilo bombardiranje mesta iz letal in topov. V Madridu je izbruhnila panika. Povsod vlada največji nered. V vstaških krogih menijo, da bo Madrid padel v 24 urah.

MADRID, 16. oktobra. »Politika« poroča, da so vstaši ustrelili v Saragossi svetovno znanega kirurga dr. Louisa Preza Serana.

Navodila k splošni sovjetski ofenzivi proti Nemčiji

VARŠAVA, 16. oktobra. Na telegrafski poziv je prispel včeraj zvečer semkaj ruski poslanik v Berlinu Suvič, ki je imel večurno konferenco z Litvinovom, ki se trenutno nahaja tukaj na svojem povratku v Rusijo. Domnevajo, da je Litvinov dal berlinskemu poslaniku navodila v zvezi s splošno ofenzivo sovjetske Rusije proti Nemčiji.

Veška nestopnost v Indiji terja človeške žetve

BOMBAY, 16. oktobra. V Indiji so nastali veliki spopadi med Hindusi in Muslmani. Spopadi so se pričeli v Bombayu, kjer so v bližini neke mošeje pričeli graditi bramansko molitnico. To je razdražilo Muslimane, ki so hoteli motiti pri gradnji bramanske molitnice. Nastali so krvavi spopadi, pri katerih so bili trije mrtvi in okoli 70 ranjenih. Policiji je moralo pomagati vojaštvo, ki je s težavo razgnalo demonstrante. Okoli 50 oseb je bilo aretiranih. Vojštvo je zasedlo vse važnejše točke mesta in je razpostavilo po cestah in strehah ogroženih poslopij strojnice. Slični incidenti so se pripetili tudi v drugih mestih, kjer pa se je ojačenemu vojaštvu posrečilo vpostaviti red in mir.

Ustanavljanje Podonavske banke na Dunaju

BERLIN, 16. oktobra. V zvezi z nemško madjarskimi pogajanjmi, ki se bodo pričela v najkrajšem času, se bo z madjarske strani sprožila ustanovitev posebne podonavske banke s sedežem na Dunaju in s podružnicami v Berlinu, Budimpešti in nekaterih drugih balkanskih

glavnih mestih. Naloga banke bo finansiranje gospodarskih poslov nemških avstrijskih in madjarskih težkih industrij s postojankami v jugovzhodni Evropi. Kakor poročajo se je ustanovitev takšne banke sprožila že ob priliki dr. Schachtovega balkanskega potovanja.

Starhemberg z Berlinom proti Schuschniggu?

BUDIMPEŠTA, 16. oktobra. Havas poroča: Knez Starhemberg, ki se nahaja na dvorcu Tata, 100 km od Budimpešte pri grofu Franju Esterhazyju, je, kakor poroča »Pesti Naplo«, vodil važne razgovore z nekaterimi avstrijskimi oseb-

nostmi. Kakor poroča navedeni list, je odpotoval knez Starhemberg h grofu Esterhazyju v Berlin, kjer se hoče v smislu informacij pomiriti z Berlinom proti Schuschniggovemu režimu.

Kakšno vreme se nam obeta. V smislu dunajske vremenske napovedi se nam obeta za danes milo vreme, ki bo trajalo najbrže še delj časa, v notranjih južnih Alpah bo povečini jasno.

Med delom okrađen. Na tovornem kolodvoru je bil včeraj dopoldne zaposlen pri izkladanju vagona s premogom delavec Martin Predau, stannujoč v Krčevini. Ker mu je pri delu postalo vroče, je slekel suknjo ter jo položil v bližino vagona. Ko pa je opoldne suknjo zopet oblekel, je s strahom ugotovil, da mu je neki zlikovec iz suknje ukradel 400 dinarjev. Zadevo razčiščuje sedaj policija.

Pohištvo, drva, kolo... K trgovcu Francu S. v Mlinski ulici je prišel pred dnevi neki moški, ki se je izdajal za »ekonom« Ivana K. ter ga kot znanca prosil, naj mu posodi pohištvo, češ da je sedaj brez službe in da je vložil tožbo zoper nekega vekposestnika na Bledu, kjer je bil dosedaj v službi radi odpusta iz službe. S. mu je verjel in mu posodi pohištvo. Čez nekaj časa pa je ekonom zopet prišel k njemu ter ga prosil, naj mu kupi drva, češ, da nima s čim kuriti. Tudi v tem mu je trgovec ustregel. Nekaj dni zatem je ekonom zopet obiskal trgovca ter ga naprosil, naj mu posodi dvokolo, češ da je našel službo kot pre-kupčevalec sadja. Trgovec mu je tudi tej prošnji ustregel. Ko ga pa v dogovorjenem času ni bilo na spregled, se je trgovec vendarle zanimal za »ekonom« . Toda izvedel je, da je posojeno mu pohištvo prodal nekemu starinarju, dvokolo pa nekemu hlapcu, nato pa izginil brez sledu. Sedaj policija poizveduje za »ekonomom«.

Putnikove novice

Direkcija društva PUTNIK v Beogradu izdaja vsako leto »Pregled tujskoprometnih prireditev v Jugoslaviji« za določeno koledarsko leto. V tem pregledu so omenjene vse važnejše prireditve v posameznih krajih, ki so privlačne za tujce, bodisi sportne, kulturne, cerkvene, gospodarske in nacionalne prireditve, narodne svečanosti ali slično. Vsi ti podatki pridejo tudi v mednarodni tujskoprometni koledar, ki izhaja v Parizu in ki je med potujočim občinstvom zelo priljubljen in upoštevan. Tujskoprometna zveza PUTNIK v Mariboru prosi zato vse pristojne korporacije in društva za sporočilo o vseh prireditvah, predvidenih za leto 1937, in sicer najkasneje do 20. t. m., ker morajo biti podatki do 23. t. m. že v Beogradu.

Narodno gledališče

Petek, 16. oktobra: Zaprt.

Sobota, 17. oktobra ob 20. uri: »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«. Red A.

Nedelja, 18. oktobra ob 15. uri: »Zorka«. — Ob 20. uri: »Prva legija«.

Prva popoldanska predstava letošnje sezone bo to nedeljo ob 15. uri. To bo uprizoritev veseloigre češkega dramatika O. Minařika »Zorka«, ki je namenjena pred vsem zabavi in ta svoj namen dobro izpolnjuje.

Nova pevka Jelka Igličeva nastopi prvič v Kalmanovi opereti »Ciganski primaš«, ki jo uprizore za otvoritev operetne sezone ter v režiji in koreografiji A. Harastovica prihodnji teden.

Čuvajte Jugoslavijo!

Gospodarske beležke

V Sremu in Banatu grozdja in vina v izobilju! Po poročilih iz Novega Sada bo v vršackih vinogradih letošnja trgatva končana najkasneje v 10 dneh, če bo vreme le količjak ugodno. Število tujih kupcev je izredno veliko in se računa na skupno prodajo najmanj 500 vagonov vin, mošta, za katerega so letošnje cene zelo nizke. Računa se povprečno na 0.50 do 0.80 Din za liter, tako da bo prodajna cena vinu od 0.75 do 1.20 Din. Tako ceneno vino bo mogoče nakupiti samo v Banatu. Računa se, da bo letošnja trgatva vršackih vinskih gorah dala okrog 1500 vagonov grozdja in je ta trgatva ena izmed največjih v zadnjih petih letih. Tudi v Iloku in Sremu je izpadla trgatva nad vsa pričakovanja. Trte so tako prenapolnjene grozdja, da vinogradniki ne vedo, kje bodo dobili toliko posode za novo vino. Stara zaloga namreč istotako še ni razprodana in nudijo vinogradniki radi tega grozdja po neverjetno nizkih cenah to je od 0.80 do 1.75 po kg. po kakovosti. Kupcev za grozdje pa ni. Poti, ki vodijo do vinogradov, so radi zadnjega deževja tako razruvane, da je dovoz znatno otežkočen.

Svinjski sejem v Ptuj. V sredo dne 14. X. se je vršil na mestnem sejmišču običajni svinjski sejem, ki je bil izredno dobro založen kakor le redko kedaj. Tudi kupčija je bila zelo živahna in razmeroma dobra. Prignali so 393 velikih svinj in 244 prascev, skupaj 637 ščetinarjev. Od teh so prodali 148 komadov. Cene svinjam se od zadnjega sejma miso bistveno spremenile in so bile naslednje: Prolenki 5.50—6 Din, mastne svinje 6.50—7 Din, plemenske svinje 5—6 Din za kg žive teže; mrtve teže 8.50—9 Din. Prasce stare 6—12 tednov so prodajali po kakovosti od 90—190 Din komad. — Prihodnji svinjski sejem se vrši v sredo 21. t. m.

Ptujske novice

Predavanje o esperantu v Ptuj, ki ga je imel v nedeljo g. prof. Rakuša, je pri vseh navzočih zbudilo resno zanimanje za svetovni pomožni jezik. G. profesor je nazorno govoril o pomenu in važnosti esperanta, ki je človeštvu nujno potreben, prav tako kakor etika, kruh in mir, čeravno izgleda, da za vse to ni pravega razumevanja in da je vse prepuščeno — drugim. Govoreč o tehnični strani esnotnega jezika, je predavatelj pokazal zmedo na raznih mednarodnih kongresih, kjer se morajo posluževati različnih jezikov. Da pri tem ni malo truda in stroškov razen pogoste nejasnosti, bo vsakomur razumljivo. Po dr. Zamenhofu, ki ga lahko imenujemo največjega genija in človekoljuba že pred 49 leti ustvarjen jezik esperanto združuje vse narode. Esperanto se vedno bolj razširja po vsem svetu. V mnogih državah je že uveden v šole. Poslužujejo se ga na velesejmih, borzah, bankah, v mednarodni trgovini, radijskih postajah itd. Z željo, da bodo ptujski esperantisti imeli čim več uspeha, se je zaključilo zanimivo predavanje.

Sporna gibanja

Sodniško poverništvo SOLNP-a v Mariboru (službeno). V nedeljo 18. oktobra sodijo: v Mariboru: »Maribor«: »Železnica« juniorji p. s. s. Klippstätter, »Maribor«: »Železnica« rezerve ss. Nemec; v Murski Soboti: »Mura«: »Drava« ss. dr. Brandl; v Ptuj: »Ptuj«: »Slavija« ss. Bizjak; v Čakovcu: »Gradjanski«: »Lendava« ss. Konič. Ponovno opozarjamo vse klube mariborskega okrožja, da nam pri delegiranju sodnikov ni mogoče upoštevati dopisov, ki jih ne prejmemo najkasneje v ponedeljek s popoldansko pošto. — Tajnik.

Marenberške novice

Osebnost. Podpreglednik finančne kontrole v Marenbergu gospod Božič Alojz, ki je služboval na ogranku Radel, je po potrebi službe premeščen v Podgorico, kjer bo po nalogu monopolne uprave sodeloval pri prevzemu tobaka.

Vodstvo kmetijske nadaljevalne šole. Na zadnji seji se je konstituiral odbor, ki bo vodil v našem kraju kmetijsko nadaljevalno šolo, ki se prične s 1. novembrom, takole: načelnik Ternik Franc,

župan, namestnik Ternik Simon, lesni trgovec, vodja šole Terčak Stane, učitelj, tajnik in blagajnik Kolar Vilko, učitelj; odborniki: Duh Ludvik, kaplan, Mravljak Ivan, ekonom, posestniki Pernik Gregor, Brezovnik Avgust, Kolar Franc, Kelenberger Jože, Vambek Ivan ter sodnik dr. Gruden Ludvik. Šola bo vodil učitelj Terčak Stane, ki že deluje 11 let v tem narodno ogroženem kraju. Predavali bodo tudi učitelj Kolar Vilko, ekonom Mravljak Ivan, kaplan Duh Ludvik in sodnik dr. Gruden Ludvik. Do sedaj se je prijavilo 26 rednih učencev, kmetijski sinovi v starosti od 17—25 let in trije kmeti, stari preko 30 let.

Kamniške novice

Saj je res, da smo naše pevce »Kobance« že večkrat slišali. Ob raznih prilikah so nam zapeli: pri kakšni igri, na priložnostnih zabavah itd. Njihov prvi javni nastop je pa le kakor mejnik na poti njihovega društvenega delovanja. V nedeljo 11. oktobra so v gornji dvorani Voigrinčeve gostilne zapeli celo vrsto naših narodnih in umetnih pesmi. Vseh pevcev je blizu dvajset. Pojejo preprosto, brez

umetničenja, od srca. Zbor se vztrajno zlija v vedno lepšo celoto in postopoma napreduje. G. Nerat je silno pridn pe-vovodja, poln požrtvovalnega idealizma. — Med prvim in drugim koncertnim delom so naši pevci uprizorili enodejansko burko »Nace Hlačnica pri zasliševanju«, ki je izzvala smeha na pretek. — Tovarishi »Kobanci«! Nastopili ste in ste uspešni. Vaša pesem je ogrela Kamničanom in mariborskim gostom srca. Pesem nam je vedno budila našo narodno zavest, nas je bodrila in vodila. Pojte pogumno naprej, bodite glasniki boljše jugoslovenske bodočnosti!

Zemljo naj Slovan obhodi.
koderkoli pot ga vodi.
on po tebi hrepeni,
oi, slovanska pesem ti!

Je življenja in sveta

Mož, ki se preživlja s »pasjim lajanjem«

V Bruslju vrši nekdo poklic, ki mu v vsem svetu dosedaj ni para. Je to človek, ki posnema glasove živali tako naravno, da jih kar ni mogoče razločevati od naravnih. Tamkajšnja mestna uprava je ugotovila, da mnogi lastniki psov ne plačujejo za te štirinožne hišne prijatelje nobenih pristojbin. Večina psov ni niti prijavljena, radi česar nima mestna uprava nobene točne evidence in tudi ne more pobirati odpadajočih taks. Ker je mestna občina radi neplačila davščin oškodovana za precejšnje vsote, je izdala poziv, da je pripravljena odstopiti vsakomur, ki ji bo naznanil lastnike psov in to take, ki davščin ne plačujejo, 10% zapadle davščine. Ta poziv je izkoristil neki brezposelni imitator živalskih glasov in se javil mestni upravi v Bruslju z obljubo, da bo izsledil vse pse, kolikor jih je v mestu. Sedaj hodi od hiše do hiše po stopnicah in vprizorja pred stanovanjskimi vrati tako pasje lajanje, da se mu mora oglasiti vsak pes, ki je v stanovanju. Njegova spretnost oponašanja pasjega lajanja je tako velika in popolna, da ga ni psa, ki bi na to »lajanje« ne reagiral. Neposredno po spretno vprizorjenem lajanju postoji pred vrati in poslušaj. Če odmeva po stanovanju pasji odgovor, si ta »pasji detektiv« zabeleži ime in naslov lastnikovega stanovanja, nakar pogleda v občinskem seznamu, da-li ima lastnik svojega psa prijavljenega ali ne. V slučaju, da med prijavljenimi ni tega lastnika psa, napravi prijavo in pride čez nekaj dni kasirat zapadlo davščino, od katere prejme obljubljenih 10%. Kakor se čuje, je ta povsem »svojevrsna obrt« zelo dobičkonosna in ima mož od svojega »lajanja« lepe mesečne dohodke.

Za vedno nas je zapustil danes ob 12. uri previden s tolažili sv. vere naš nad vse ljubljeni soprog, dobri očka, sin, brat, stric, gospod

Alojzij Ivančič,

kavarnar

Pogreb nepozabnega bo v soboto, dne 17. oktobra ob 15. uri iz mrtvašnice mestnega pokopališča na frančiškansko pokopališče.

Maribor, Deskle pri Gorici, Mokronog, Ljubljana, dne 15. oktobra 1936.

Žalujoča soproga in hčerka
Milka Majda
ter ostalo sorodstvo.

Mali oglasi

Razno

Vsako soboto in nedeljo igra **PETEK-SALONSKI JAZZ** v gostilni Achtig. 5200

GRAJSKA KLET. MORSKE RIBE.

Danes: Brancino, oradi, cevoli, barboni, kalamari, brodet s polento, polenovke, rizoto iz lignjev. 5198

Največja izbira svežih **morskih rib.**

Nikjer, ob celem Jadranu ne dobite tako veliko izbire kot jo ima danes restavracija »Novi svet«. 5182

BRZOJAV:

Danes pojedina morskih rib: Tunina brodet, čevoli, zobati, barboni, brancini, kalamari, sardale, sardoni, ociade in male ribice. Nova in stara vina. Gostilna Videl, Rotovski trg 8. 5185

PRISPELE SVEŽE MORSKE RIBE.

Pripravljene na vsakovrstne načine samo v gostilni Kapitanovič, Melje 18. 5183

ZAHVALJUJEM se g. Ivanu Horvatu, da je odstopil od sodnega progona napram meni radi razširjanja neresničnih vesti. Viktor Kos, Dravska 6. 5175

MADRACE

otomane, kauče, izdeluje solidno in poceni. M. Šterbal, Meljska cesta 2. 5038

Stanovanje

Dvosobno ali pa enosobno **STANOVANJE** s pritlikinami oddam, 10 minut od kurilnice, za »Rapidovim« igriščem. Kratka ul. 5, Stendenci. 5185

Kupim

Kupim rabljeni **PIANINO** ali klavir. Ponudbe pod »Gotovina« na upravo lista, 5173

Spomnite se CMD!

V ZETSKI, VARDARSKI IN DUNAVSKI BANOVINI

so sedaj tudi že razpisane občinske volitve, in sicer v zetski banovini 22. novembra, v vardarski in dunavski pa 6. decembra.

S cesarskega prestola v blaznica

33

Nastala je mučna situacija. Finančni minister Fould se prizadeva, da zaščiti ob teli Šarlotinih izbruhih cesarja Napoleona III. in cesarico Evgenijo.

Vaše Veličanstvo nima prav. Predvsem so kradli in varali Mehikanci. To, kar pravi vaše Veličanstvo, je najmanj nevhvaležnost...

Na te besede skoči Šarlota kakor pobesnela z zofe. Popolnoma se je spozabila in pozabila, da je navzoča tudi cesarica Evgenija. Kriknilo je iz njene notranjosti:

»Kako pravite? Da bi bilo neresnično to, kar jaz pravim? Tako daleč gre vaša brezsrčnost? Požvižgam se sedaj na vso vašo dvorsko etiketo. Te naj se držijo oni, ki so nas zavestno in hote palmili v nesrečo.«

Cesarica Evgenija se onesvesti.

V razburljivem, kočljivem trenutku si Evgenija ne ve drugače pomagati, kakor da se posluži preizkušene ženske sredstva v zadregi: onesvesti se.

V tem trenutku je usoda francoske in Napoleonove pomoči Mehiki dokončno zapečatena...

Na pragu blaznosti.

Velika in vroča borba je bila, ki jo je Šarlota mehiška vodila v Parizu, v avgustu leta 1866, sama, brez vsakršne pomoči in podpore.

Pariško ljudstvo je izkazalo mladi cesarici vso čast in udanost. Dvor pa in mo gočnjaki so s posmehom gledali na ekso-tično mlado cesarico.

Cinik Prosper Merimee, znani književnik, knjižničar in zaupnik matere cesarice Evgenije napravi ob priliki Šarlotinega prihoda sledečo frivolno opazko:

»Vsekakor jo bodo v St. Cloudu obilno pogostili. Ne verujem pa, da bo dobila denarja ali vojske.«

In to je bilo popolnoma točno. Vsa službena Francija je bila tedaj čvrsto odločena, da za vsako ceno likvidira mehiško afero. In če je treba, tudi preko trupel.

Pri tem se čitatelj nehote spominja slične usode neguša Haila Selasija, ki ga je tudi Anglija podpihovala in zapletla v vojno z Italijo, pa ga je potem pustila na cedilo.

Napoleon beži pred Šarloto.

Pariz je ravno tiste dni ves v zanosu življenja in vrvenja. V višku so priprave za veliko svetovno razstavo ki naj prinese triumf drugega Napoleonskega cesarstva, ki naj boji revija moči, sijaja in francoske premoči v svetu. Narodu je treba iger, zabave in veselja, treba je pre-

glasovati zamolklo grmenje, ki se že čuje iz daljave.

V soparnih sobanah Grand Hotela pa prebdeva tople letne pariške noči mlada cesarica Šarlota. Vsa neprespana je. Ne prestando se pojavljajo pred njenimi očmi slike dalnje Mehike in pariškega cesarskega dvora ter se stapljajo v kristalno čašo rumene oranžade. In zdi se ji, da jo ta rumena, ledena pijača še vedno v no tranjosti žge in peče. Polagoma, stopnje ma prehaja ta rumenost v bakreno, barvno, nakazno lice Indijanca in upornika Jaureza, ki se pojavlja pred njo kakor zmagoviti upornik.

Šarlotini razgovori s francoskimi ministri niso prinesli nikakšnih uspehov.

(Dalje sledi.)

Trgovec: Gospodična, kaj pa je želela videti stranka, ki je ravnokar odšla iz trgovine, ne da bi kaj kupila?

Prodajalka: Mene, gospod šef, in to še nocoj...